

3 Ioan 1:1

1. Prezbiterul. Ioan (vezi comentariul de la 2 Ioan 1).

Prea iubitul. Mai bine, simplu, „iubitul”, un termen de afecțiune folosit deseori în salutările din Noul Testament (Romani 1,7; 16,5; Coloseni 4,9; etc.), de obicei pentru cei pe care scriitorul îi cunoaște personal.

Gaiu. Un nume obișnuit în Imperiul Roman, pe care l-au purtat cel puțin alte trei persoane din Noul Testament (Faptele Apostolilor 19,29; 20,4; Romani 16,23; 1 Corinteni 1,14). Vezi comentariul de la Faptele Apostolilor 19,29. Nu există dovezi pentru a-l identifica pe vreunul din oamenii aceștia cu acest Gaiu căruia îi scrie Ioan acum. În afară de cele spuse în această epistolă, nu se știe nimic cu privire la el.

Pe care-l iubesc. Vezi comentariul de la 2 Ioan 1.

În adevăr. Vezi comentariul de la 2 Ioan 1.

3 Ioan 1:2

2. Prea iubitele. Vezi comentariul de la v. 1.

Doresc. Literal, propoziția zice: „cu privire la toate lucrurile, doresc [sau „mă rog”] ca tu să sporești”. Exprimarea aceasta descoperă o dorință echilibrată din partea lui Ioan: el nu e preocupat doar de sănătate, ci are în vedere prosperitatea generală, incluzând în asta atât buna stare spirituală cât și cea materială. Rugăciunea lui Ioan ilustrează un bun obicei pe care ar trebui să și-l formeze creștinii; amintirea unui prieten ar trebui să stimuleze rugăciunea în favoarea lui (vezi comentariul de la Filipeni 1,3.4; 1 Tesaloniceni 1,2.3).

Să-ți meargă bine. Gr. euodoo, original, „a avea o călătorie plăcută”, folosit apoi într-un sens general, „a avea succes”, „a progresa” (compară cu 1 Corinteni 16,2). Domnul nu trece cu vederea nevoile noastre temporare. El dorește să sporim atât în lucrurile trecătoare cât și în cele spirituale. Un bun creștin ar trebui să fie un bun om de afaceri sau muncitor, deoarece, pe lângă talentul său natural, se poate bucura și de binecuvântarea lui Dumnezeu în îndeplinirea datoriilor sale zilnice.

Sănătatea ta să sporească. [„Să ai sănătate”, KJV]. Gr. hugiaino (compară cu „igienă”), „a fi sănătos”, „a se bucura de o sănătate bună”, folosit cu acest sens de medicul Luca (Luca 5,31; 7,10; 15,27). Pavel îl folosește cu privire la cei care sunt „sănătoși în credință” (Tit 1,13; 2,2). Dumnezeu este interesat de starea noastră fizică și dorește să ne bucurăm de cea mai bună sănătate. Din cauza strânsei legături dintre minte și trup, atunci când sufletul sau caracterul sunt într-o stare bună, trupul e mai capabil să fie sănătos (Exodul 15,26; Proverbe 14,30; MH 241). Iar atunci când sănătatea trupului e neglijată și omul are obiceiuri rele în această privință, suferă și viața spirituală (MH 280, 315, 319).

Și sufletul tău. Aici se pare că este vorba de viața spirituală a lui Gaiu, care era puternică. E posibil ca starea lui fizică să nu fi fost atât de bună. Se poate ca el să-și fi neglijat sănătatea în schimbul celor religioase. O astfel de neglijență este dăunătoare; pentru o viață de succes este esențial echilibrul. Vrajmașul sufletelor își dă bine seama de importanța echilibrului și caută să-i împingă pe creștini în poziții extreme (MH 318–324). Progresul spiritual, combinat cu o sănătate echilibrată, ne va pregăti să biruim ispitele vieții moderne și ne va ajuta să fim atingem înaltul standard stabilit pentru intrarea în cer (2T 375, 376).

Toți urmașii lui Hristos pot să-și însușească rugăciunea lui Ioan în favoarea lui Gaiu, pentru ei, pentru familiile lor și pentru frații lor de credință.

3 Ioan 1:3

3. A fost o mare bucurie. [„M-am bucurat mult”, KJV]. Vezi comentariul de la 2 Ioan 4.

Când au venit frații. Construcția din limba greacă sugerează vizite repetate ale fraților, așa încât Ioan a primit multe rapoarte cu privire la Gaiu.

Au mărturisit. Sau „au dat mărturie”. Acestor frați le făcea plăcere să aducă vești bune; ei nu umblau cu bârfa.

Ești credincios adevărului. [„Adevărul este în tine”, KJV]. În ce privește la concepția lui Ioan cu privire la adevăr, vezi comentariul de la Ioan 1,14; 8,32. Vezi comentariul de la 2 Ioan 1. În KJV se spune că „adevărul” este „în” Gaiu – el și l-a însușit și l-a făcut al său.

Umblă. Gr. peripateo, „a se comporta” (vezi comentariul de la Efeseni 2,2). Gaiu nu era mulțumit doar să aibă adevărul; el a și practicat doctrinele pe care le susținea.

3 Ioan 1:4

4. N-am bucurie mai mare. Cea mai mare bucurie cu putință a slujitorului Evangheliei este să îi vadă pe membrii turmei luând poziție fermă pentru dreptate și adevăr. El e mult mai fericit așa decât dacă ar fi auzit doar de succesul lor în a strânge avere sau în a dobândi un loc de frunte (compară cu 2 Corinteni 7,7; 1 Tesaloniceni 3,6).

Copiii mei. Mai degrabă „proprii mei copii”. Lucrul acesta poate sugera că și Gaiu era unul din cei pe care Ioan îi adusese la credință (vezi comentariul de la 1 Ioan 2,1; 2 Ioan 4; compară cu 1 Tesaloniceni 2,7–12; 1 Timotei 1,2).

Umblă în adevăr. Adică ei continuă să-și rânduiască viața conform caracterului lui Dumnezeu, așa cum este acesta descoperit în Isus Hristos.

3 Ioan 1:5

5. Prea iubitele. Vezi comentariul de la v. 1.

Lucrezi cu credincioșie. Sau „un lucru credincios”. Toate actele de bunătate ale lui Gaiu erau acte de credință.

Pentru frați. Adică ceilalți membri ai bisericii.

Și pentru străini totodată. Dovezile textuale favorizează exprimarea „și aceasta străinilor”, „în special pentru străini” (vezi RSV). Mulți din cei pe care Gaiu îi găzduia cu atâta amabilitate erau străini pentru el, deși recomandările pe care le aveau îl asigurau că erau vrednici de încredere.

3 Ioan 1:6

6. Dragostea. Gr. agape „iubire” (vezi comentariul de la 1 Corinteni 13,1).

Bisericii. Gr. ekklesia (vezi comentariul de la Matei 18,17).

Vei face bine. Ospitalitatea pe care Gaiu o manifesta față de frații călători pe lângă faptul că promova predicarea Evangheliei, ajuta la unitatea credincioșilor și la contracararea tendinței lucrătorilor de a se separa în ierarhie.

Să îngrijești de călătoria lor. [„Îi duci înainte în călătoria lor”, KJV]. Gr. propempeo, „a însoți”, „a escorta”, „a ajuta pe cineva în călătoria sa”.

Într-un chip vrednic de Dumnezeu. [„Într-un fel evlavios”, KJV]. Literal, „într-un fel vrednic de Dumnezeu” (vezi comentariul de la 1 Tesaloniceni 2,12). Gaiu trebuia să vadă în fiecare lucrător creștin credincios un ambasador al lui Dumnezeu, care merita respect datorită lucrării pe care o îndeplinea (vezi comentariul de la Matei 10,40; 2 Corinteni 5,20).

3 Ioan 1:7

7. Au plecat. Și anume din biserica lor de baștină, poate Efes. În vremea lui Ioan spiritul misionar, care îi îndemna pe creștini să facă peste tot cunoscută vestea cea bună, era foarte activ.

Pentru dragostea Numelui Lui. Dovezile textuale atestă exprimarea „de dragul Numelui”, adică Numele lui Isus (vezi Faptele Apostolilor 3,16; 4,12; Romani 1,5).

Fără să primească ceva. [„Neluând nimic”, KJV]. Adică neașteptând sprijin material de la păgânii cărora le predicau Evanghelia (vezi comentariul de la 2 Corinteni 12,14; 1 Tesaloniceni 2,9). Lucrul acesta îi făcea pe misionari cu atât mai recunoscători pentru ospitalitatea fraților de credință. Biblia nu interzice acceptarea ajutorului care este oferit de bunăvoie (vezi comentariul de la Matei 10,8–14; Filipeni 4,10.14–17).

Neamuri. Gr. ethne, „popoare”, „neamuri” (vezi comentariul de la Galateni 3,8). Dovezile textuale favorizează cuvântul ethnikoi, „păgâni”, „oameni păgâni” (vezi comentariul de la Galateni 3,8).

3 Ioan 1:8

8. Este datoria noastră. Vezi comentariul de la 1 Ioan 2,6.

Dar. Întrucât misionarii nu primeau nimic de la păgâni și deoarece pe vremea aceea nu era un sistem prin care ei să fie susținuți regulat, era necesar ca oameni de felul lui Gaiu să-i ajute pe slujitorii Evangheliei și în felul acesta să-i elibereze de nevoia de a cere milostenie. Folosind cuvântul „noastră”, Ioan recunoaște datoria pe care o are în materie de ospitalitate.

Să primim. Gr. apolambano, „a lua înapoi”, sau „a primi de la”, dar dovezile textuale (vezi p.10) favorizează cuvântul hupolambano, folosit aici în sensul de „a susține”.

Astfel de oameni. Adică cei menționați în v. 7. Ioan este atent să arate care sunt cei ce se califică pentru ospitalitatea credincioșilor (vezi comentariul de la 2 Ioan 10,11).

Să lucrăm împreună. Aceia care îi ajută pe misionari sunt socotiți ei înșiși misionari.

Cu adevărul. Sunt există două interpretări posibile ale acestor cuvinte: (1) membrii ospitalieri lucrează împreună cu misionarii la proclamarea adevărului; (2) cei ospitalieri sunt împreună lucrători cu adevărul, adevărul fiind personificat. Folosirea cuvântului „adevăr” face acceptabilă a doua interpretare (compară cu 1 Ioan 1,6; 2,4; 3 Ioan 3, 4; etc.).

3 Ioan 1:9

9. Am scris ceva. În general se consideră aceste cuvinte fac referire la o scurtă epistolă anterioară. E posibil ca Ioan să se refere la a doua sa epistolă, dar au fost prezentate argumente puternice împotriva acestei opinii și în favoarea unei scrisori pierdute. În favoarea celei de a doua epistole este similaritatea în conținut: cea dintâi dă sfaturi împotriva predicatorilor itineranți; a doua pare să se ocupe mai mult de aspectul pozitiv. S-ar putea ca Diotref să fi refuzat să citească a doua epistolă deoarece avea înclinații gnostice (vezi introducerea la prima epistolă a lui Ioan) și nu dorea să refuze ospitalitatea învățătorilor mincinoși care împărtășeau opiniile sale. Dar indiferent de explicația propusă, ea nu poate fi decât ipotetică, și e posibil ca Ioan să se refere la o scrisoare care n-a fost păstrată în canonul sacru. Dacă așa stau lucrurile, acesta este un alt caz de scriere apostolică ce nu a fost inclusă în Scriptură (vezi comentariul de la 1 Corinteni 5,9).

Bisericii. Și anume biserica din care făceau parte Diotref și Gaiu.

Diotref. Gr. Diotrefes, de la Dios, însemnând „de la Zeus”, și trepho, „a hrăni”, „a nutri”, de unde, „hrănit de Zeus”. Unii au sugerat că s-ar putea să fie semnificativ faptul că Diotref și-a păstrat numele păgân; totuși, vezi comentariul de la v. 12. S-ar putea ca el să fi păstrat unele elemente din filozofia păgână, și în felul acesta să fi fost foarte susceptibil la influențele gnostice.

Îi place să aibă întâietatea. Diotref cultiva ambiția. El tânjea să fie primul, din dorință după poziție, și nu de dragul binelui pe care astfel l-ar fi putut înfăptui. Nu este specificată poziția la care aspira și nu există dovezi că aici se face referire la episcopat. Biserica creștină era deja bine instruită cu privire la ambiția care nu e de dorit (Matei 20,20–28; Luca 22,24–27; Ioan 13,1–17).

Între ei. Adică între membrii bisericii căreia îi aparțineau Gaiu și Diotref.

Nu vrea să știe de noi. [„Nu ne primește”, KJV]. Gr. epidechomai, „a accepta”, „a recunoaște

autoritatea cuiva”. În Noul Testament cuvântul acesta apare doar aici și în v. 10. Aici el are sensul de a accepta autoritatea unei persoane, iar v. 10 are sensul de a accepta sau a primi cu ospitalitate o persoană. Se pare că Diotref refuzase să citească epistola lui Ioan, și astfel respinsese autoritatea apostolului și a tovarășilor săi.

3 Ioan 1:10

10. Când voi veni. [„Dacă vin”, KJV]. Unii cred că aceste cuvinte sunt o referire la nădejdea exprimată în 2 Ioan 12 și o dovadă că la 3 Ioan 9 este vorba de a doua epistolă a lui Ioan. Dar trebuie observat faptul că nădejdea exprimată în v. 14 e similară cu cea din a doua epistolă; așa că aceste cuvinte, „când voi veni”, s-ar putea să nu fie mai mult decât anticiparea unei vizite viitoare.

Îi voi aduce aminte. Gr. hupomimnesko, „a aduce aminte” (compară cu Ioan 14,26). Apostolul susține poziția sa de conducere; el e sigur de autoritatea pe care o are și nu-și pierde cumpătul în fața dezbinatorului.

Clevetește. Gr. phluareo, „a vorbi fără sens”, „a aduce acuzații neîntemeiate împotriva cuiva”.

Vorbe rele. Sau „vorbe răutăcioase”.

Nu se mulțumește cu atât. Diotref nu era satisfăcut cu vorbele rele prin care urmărea să submineze autoritatea apostolică; el își continua opoziția prin fapte dușmănoase.

Nu primește. Gr. epidechomai (vezi comentariul de la v. 9). Refuzând să fie ospitalier cu misionarii itineranți, Diotref refuza să recunoască autoritatea lui Ioan, deoarece acești frați aveau recomandarea apostolului.

Împiedică. Gr. kolo, „a împiedica”, „a preveni”, „a interzice”, sugerând că Diotref a luat măsuri pentru a-i împiedica și pe alții să fie ospitalieri. Forma verbului din versiunea greacă dă de înțeles o acțiune repetată. Acest act nebinevoitor reflectă puterea pe care o avea Diotref în biserica locală, dar reiese din context că biserica nu era cu toată inima de partea lui, căci cel puțin unii îl ascultau pe apostol și doreau să-i primească pe misionarii itineranți.

Și-i dă afară. Adică îi excomunică (compară cu Ioan 9,34). E clar că această controversă era serioasă: exista un conflict major între apostoli și adepții învățătorilor mincinoși. În biserica despre care e vorba aici partida eretică, cel puțin temporar, a avut influență și a putut să-și impună voința asupra membrilor.

3 Ioan 1:11

11. Nu urma. Mai degrabă „nu imita”. Ioan nu mai vorbește acum despre conflictul din interiorul bisericii, și dă îndemnuri generale care, dacă sunt ascultate, îl vor face în stare pe Gaiu să ia întotdeauna hotărâri drepte.

Binele. [„Ceea ce este bine”, KJV]. Literal, „binele”. Folosind acest limbaj direct, apostolul analizează probabil situația cu care se confruntau Gaiu și prietenii săi – calea lui Diotref este rea și nu trebuie urmată; drumul recomandat de Ioan în v. 5–8 este bun și ar trebui urmat.

Face binele. Restul versetului este foarte asemănător cu exprimarea din prima epistolă a lui Ioan (compară cu 1 Ioan 3,6–10). Este exprimarea pozitivă a adevărului formulat negativ în 1 Ioan 3,9. Vezi comentariul de acolo.

Face răul. Echivalent cu „păcătuiește” din 1 Ioan 3,6.

3 Ioan 1:12

12. Chiar și Adevărul. Adică Dimitrie trăia în armonie cu standardele creștine. Ioan personifică aici adevărul, și-l face martor al distincției caracterului prietenului său.

Dimitrie. Numele înseamnă „aparținând lui Dimitrie”, zeița agriculturii, cunoscută latinilor ca Ceres. Faptul că Ioan îl laudă pe Dimitrie îndepărtează orice bănuială că păstrarea acestui nume păgân arată vreo

simpatie latentă față de religia păgână (vezi comentariul de la „Diotref”, v. 9).

În afară de informațiile din această epistolă, nu se mai știe nimic sigur cu privire la Dimitrie. Unii au sugerat că este vorba de „Dimitrie, argintarul” (Faptele Apostolilor 19,24), și că fusese convertit prin lucrarea lui Ioan la Efes. Alții au încercat să-l identifice cu Dima (Coloseni 4,14; 2 Timotei 4,10; Filimon 24), dar în Biblie nu există sprijin pentru nici una din aceste opinii. Deoarece Ioan îl recomandă lui Gaiu, se poate ca el să fi fost cel care a dus scrisoarea în care este pomenit, dar chiar și acest lucru este ipotetic. Cu certitudine se poate spune doar că Dimitrie era un creștin credincios, sincer față de apostol și că Ioan se simțea îndemnat să i-l recomande lui Gaiu. Este rațional să presupunem de aici că purtarea lui Dimitrie fusese pusă la îndoială și că Ioan trebuia să clarifice situația sa pentru a putea fi primit fără rezerve de partida apostolică din biserica în care Gaiu era membru.

Și noi mărturisim. Gaiu nu trebuia să se sprijine doar pe o recomandare generală cu privire la Dimitrie, iar aici primește mărturia personală a lui Ioan și a tovarășilor săi.

Știi. [„Știți”, KJV]. Dovezile textuale favorizează persoana a II-a singular a verbului, deci „știi”, în armonie cu faptul că epistola este adresată unei persoane, Gaiu (compară cu v. 13).

3 Ioan 1:13

13. Aș avea. Atunci când a început să scrie epistola aceasta Ioan avea de gând să vorbească despre multe lucruri, dar, contemplând situația gravă cauzată de lucrarea lui Diotref, plănuiește să viziteze în curând biserica tulburată.

Multe lucruri. Vezi comentariul de la 2 Ioan 12.

Condei. Gr. kalamos, „o trestie”, care, având vârful crestat ca o pensulă fină, era folosită pentru a scrie pe papirus.

3 Ioan 1:14

14. În curând. Gr. eutheos, aproape invariabil este tradus în Noul Testament cu „îndată” sau sinonimele lui. Dacă această a treia epistolă era destinată aceleași biserici ca și a doua, cuvântul eutheos ar arăta că ordinea canonică a cărților este și ordinea cronologică, a treia scrisoare fiind scrisă imediat înainte de vizita pe care Ioan o plănuia să o facă acelei biserici (vezi Introducerea la a doua epistolă).

Gură către gură. [„Față către față”, KJV]. Vezi comentariul de la 2 Ioan 12.

Pacea. Vezi comentariu de la Ioan 14,27; Romani 1,7.

Prietenii. [„Prietenii noștri”, KJV]. Mai degrabă „prietenii”, probabil cei care erau de aceeași părere cu Ioan și Gaiu. Trebuie să fi fost o legătură strânsă între cercul apostolic și credincioșii sinceri din biserica al cărei membru era Gaiu. Tulburarea pricinuită de Diotref trebuia să întărească legăturile de prietenie dintre membrii credincioși.

Îți trimit sănătate. [„Te salută”, KJV]. Gr. aspazomai (vezi comentariul de la Romani 16,3).

Pe nume. Deoarece apostolul nu menționează nici un nume, este probabil că îi cunoștea personal pe prietenii lui Gaiu.

Epistola se încheie la fel cum a început, cu o notă personală, prietenească. Deși pacea bisericii fusese tulburată de Diotref, apostolul n-a îngăduit ca dezbinarea să distrugă comuniunea sfântă care-l unea cu fiii săi spirituali.

Amin. Dovezile textuale atestă omiterea acestui cuvânt.

COMENTARIILE LUI ELLEN G. WHITE

2 CG 398; MH 113, 288; ML 135; 7T 65; 9T 153

Iuda 1:1

1. Iuda. În ce privește posibila identitate a scriitorului, vezi Introducerea, paternitatea.

Rob al lui Isus Hristos. [„Servul lui Isus Hristos”, KJV]. Sau „sclav al lui Isus Hristos” (vezi comentariul de la Romani 1:1). Dacă Iuda și Iacov au fost frați ai Domnului (vezi Introducerea, paternitatea), atunci amândoi manifestă delicatețe, nemenționând în epistolele lor această legătură de rudenie, preferând să recunoască natura divină a Domnului lor și să proclame totala lor supunere, ca robi ascultători ai Lui (vezi comentariul de la Iacov 1:1). Iuda nu pretinde că este apostol (vezi comentariul de la Faptele Apostolilor 1,2; Romani 1,1).

Iubiți. [„Sfințiți”, KJV]. Dovezile textuale favorizează cuvântul „iubiți”. Atunci ultima parte a versetului spune, literal, „către aceia care de către Dumnezeu Tatăl sunt iubiți și [de către] Isus Hristos sunt păstrați, către cei chemați”. Frazeologia este dificilă, dar înțelesul este clar. Scriitorul se adresează celor care au fost chemați (vezi comentariul de la Romani 1,6.7), care sunt mult iubiți de Tatăl, și sunt păstrați de Isus pentru moștenirea pe care a pregătit-o Dumnezeu (compară cu 2 Petru 2,9).

Iuda 1:2

2. Îndurarea. Această formă de salutare nu apare nicăieri în altă parte în Noul Testament, dar apar salutări oarecum similare la 1 Petru 1,2, 2 Petru 1,2. Compară cu salutarea obișnuită a lui Pavel din majoritatea scrisorilor sale (compară cu Romani 1,7; 2 Corinteni 1,2; etc.). Iuda, ca și Petru, dorește ca cititorii să primească o măsură mare din darurile cerești (vezi comentariul de la 2 Petru 1,2).

Iuda 1:3

3. Preaiubiților. [„Iubiților”, KJV]. Aceasta este o formă obișnuită de salutare în epistolele destinate mai multor credincioși (compară cu 1 Petru 4,12; 2 Petru 3,1; 1 Ioan 3,2; etc.).

Cu tot dinadinsul. [„Cu sânguință”, KJV]. Gr. spoude (vezi comentariul de la Romani 12,8.11; compară-l cu cel de la 2 Petru 1,5). Iuda le împărtășește cititorilor situația existentă atunci când a scris epistola.

Mântuirea noastră de obște. [„Mântuirea comună”, KJV]. Dovezile textuale favorizează exprimarea „mântuirea noastră comună”, adică mântuirea pe care o împărțim în comun. Intenția originală a lui Iuda fusese să scrie o scrisoare pastorală generală, dar se pare că ajunseseră la el vești tulburătoare cu privire la activitățile dezbinătoare ale oamenilor „neevlavioși” (v. 4), care l-au făcut să renunțe la intenția sa originală în favoarea avertizării împotriva celor care produceau tulburare și a unui apel serios către credincioși.

M-am văzut silit. [„A fost necesar”, KJV]. Literal, „am avut nevoia”, implicând o urgență neașteptată, care l-a determinat pe Iuda să-și schimbe planul și l-a împiedicat să scrie o epistolă calduroasă.

Să vă îndemn. Gr. parakaleo (vezi comentariul de la Matei 5,4).

Să luptați. [„Să luptați cu râvnă”, KJV]. Gr. epagonizomai, o formă accentuată a verbului agonizomai (vezi comentariul de la Luca 13,24).

Credința. Adică totalitatea învățăturilor creștine (vezi Faptele Apostolilor 6,7; Romani 1,5).

Dată ... o dată pentru totdeauna. În ce privește verbul „a da” vezi comentariul de la 2 Petru 2,21.

Sfinților. Vezi Romani 1,7. Iuda dorea ca cititorii să se țină cu tărie de doctrina creștină, așa cum fusese ea dată bisericii de către Isus și apostoli.

Iuda 1:4

4. Unii oameni. Compară cu 2 Petru 2,1, unde Petru vorbește despre un grup asemănător de oameni a căror venire era încă în viitor. Iuda declară că atunci când scria el, astfel de amăgitori deja tulburau biserica.

Vezi comentariul de la Iuda 18.

S-au strecurat. [„S-au furișat pe neașteptate”, KJV]. Gr. pareisduo, „a intra în taină”, „a se furișa pe ascuns”. Învățătorii mincinoși nu erau cinstiți. Deoarece învățăturile lor erau subversive ei se străduiau să se prefacă și să intre în biserică fără a-și da pe față caracterul.

Scriși de mult. [„Rânduți mai dinainte”, KJV]. Gr. prographo, literal, „a scrie mai dinainte”. Iuda vrea să spună că osândirea învățătorilor mincinoși fusese deja rostită, nu în sensul unei predestinații, ci a unei judecăți, făcută pe temeiul cunoașterii activităților lor dăunătoare. Locuțiunea „de mult” se poate referi la cuvintele lui Enoh, așa cum sunt citate în v. 14, 15; iar dacă „de mult” (palai) este interpretat într-un sens mai imediat, ca la Marcu 15,44, ar putea fi o referire la 2 Petru 2,3. Totuși, vezi Introducerea.

Osânda. Gr. krima, „sentință”, „osândă” (vezi comentariul de la Romani 2,2). Scriitorul nu identifică osânda. Dacă epistola aceasta a fost scrisă după 2 Petru (vezi Introducerea), se poate ca Iuda să fi avut în minte cuvintele lui Petru, lăsându-i lui să le explice (vezi comentariul de la 2 Petru 2,3.9).

Oameni neevlavioși. Gr. asebeis, forma de plural de la asebes (vezi comentariul de la Romani 4,5). Petru folosește acest cuvânt cu privire la antediluvieni (2 Petru 2,5).

Schimbă. Gr. metatithemi, „a transfera”, „a schimba” (vezi comentariul de la Galateni 1,6).

Desfrânare. [„Senzualitate”, KJV]. Gr. aselgeia (vezi comentariul de la 2 Petru 2,2). Descrierea pe care o face Iuda caracterului și lucrării învățătorilor mincinoși e asemănătoare cu cea făcută de Petru. Acești învățători răstălmăceau cuvintele Scripturii pentru scopurile lor imorale (vezi comentariul de la 2 Petru 2,2).

Harul. Gr. charis (vezi comentariul de la Romani 3,24).

Tăgăduiesc pe singurul nostru Stăpân și Domn, Isus Hristos. [„Tăgăduind pe singurul Stăpân, Dumnezeu, și pe singurul Domn, Isus Hristos”, KJV]. Dovezile textuale favorizează omiterea cuvântului „Dumnezeu”. Atunci întreaga propoziție poate fi redată astfel: „tăgăduiesc pe singurul Stăpân [despotes], adică pe Domnul [kurios] nostru Isus Hristos”. Dintre scriitorii Noului Testament, Petru este singurul care aplică direct cuvântul despotes, „stăpân”, la Hristos. În ce privește despotes, vezi comentariul de la 2 Petru 2,1.

Iuda 1:5

5. Aduc aminte. Nu trebuie să tragem de aici concluzia că cititorii uitaseră lucrurile pe care Iuda e gata să le reamintească. Scriitorul le aduce aminte anumite lucruri pentru că vrea să apere credința. Pentru o exprimare asemănătoare compară cu 2 Petru 1,12.13; 3,1.

Măcar că știți o dată pentru totdeauna toate aceste lucruri. [„Deși odată știți acestea”, KJV]. Dovezile textuale favorizează exprimarea „deși știți toate lucrurile o dată pentru totdeauna”, confirmând interpretarea dată mai sus cuvintelor „aduc aminte”.

Domnul. Adică Hristos, care a scos poporul Israel din Egipt (vezi comentariul de la Exodul 23,20; 1 Corinteni 10,4).

În urmă. [„Apoi”, KJV]. Literal, „a doua oară”, adică evenimentul următor a fost nimicirea necredincioșilor menționați în v. 4 (Numeri 14,26–39).

Iuda 1:6

6. A păstrat. Vezi comentariul de la 2 Petru 2,4.9.

Judecata. Gr. krisis (vezi 2 Petru 2:4).

Zilei cele mari. Adică ziua judecății (vezi comentariul de la 2 Petru 2,4.9).

În lanțuri veșnice, în întuneric. O exprimare care se deosebește clar de 2 Petru 2,4 (vezi comentariul

de acolo), unde dovezile textuale atestă exprimarea „prăpăstii ale întunericului”. „Lanțurile” sau „legăturile” sunt veșnice în sensul că îngerii răi nu pot scăpa de ele.

Îngerii. Vezi pasajul similar, de la 2 Petru 2,4. Aici Iuda oferă mai multe amănunte decât Petru.

Vrednicia. [„Starea dintâi”, KJV]. Gr. arche, în general tradusă cu „început” (Ioan 1,1; etc.). Pavel folosește cuvântul arche și forma sa de plural, archai, cu referire la stăpâniri (vezi comentariul de la Romani 8,38; Efeseni 1,21; 6,12; etc.). Cuvântul arche e tradus o dată „domnie” (vezi 1 Corinteni 15,4). Este evident că Iuda se referă clar la poziția de care s-au bucurat îngerii la început, dar pe care au pierdut-o când l-au urmat pe Lucifer și au fost alungați din cer (vezi comentariul de la Isaia 14,12; Ezechiel 28,16–18; Apocalipsa 12,7–9).

Iuda 1:7

7. Sodoma și Gomora. Vezi comentariul de la 2 Petru 2,6; compară cu Genesa 19,23–28. Iuda nu mai vorbește despre Noe și antediluvieni și nu-l menționează nici pe Lot (2 Petru 2,5.7.8).

Cetățile dimprejurul lor. Adică cetățile învecinate, Adma și Teboim (Deuteronom 29,23), pe care Petru nu le menționează.

Se dăduseră ... la curvie. În grecește aici este folosit un singur cuvânt, care apare doar aici în Noul Testament și implică o depravare sexuală completă.

Trupul altuia. Sau „altă carne”, după cât se pare o referire la sodomie, așa cum era practicată de locuitorii cetăților câmpiei (vezi comentariul de la Genesa 19,5).

Ne stau înaintea. [„Ne sunt prezentate”, KJV]. Gr. prokeimai, „a fi așezat înaintea”, „a fi lăsat în lumină”. Păcatul și soarta cetăților au fost întotdeauna socotite o avertizare cu privire la rezultatele teribile care vin pe urma unei vieți nelegiuite. Marea Moartă, lipsită de orice formă de viață și cu trăsăturile neobișnuite ale apelor ei, arată care este plata păcatului (compară cu Iacov 1,15).

O pildă. [„Un exemplu”, KJV]. „Focul veșnic” care îi va nimici pe nelegiuții e comparat cu „focul veșnic” care a nimicit cetățile Sodoma și Gomora. După cum acesta din urmă a avut efecte veșnice, tot așa va avea și primul.

Suferind. Gr. hupecho, literal, „a rezista sub”, de unde „a trece prin”. Folosirea timpului prezent dă de înțeles că cetățile nimicite încă mai suferă pedeapsa, care este de fapt nimicirea deplină. Prin urmare, pedeapsa lor continuă.

Pedeapsa. [„Răzbunarea”, KJV]. Gr. dike, „pedeapsă”, „penalitate”.

Foc veșnic. Vezi comentariul de la Matei 25,41. Unii comentatori au adoptat următoarea interpretare a cuvintelor lui Iuda: „ne stau înaintea ca o pildă de foc veșnic, suferind pedeapsa”; dar exprimarea aceasta nu se armonizează cu 2 Petru 2,6, și constituie un efort inutil de a evita o înțelegere corectă a „focului veșnic”. Focul care a distrus cetățile Sodoma și Gomora și-a făcut îndeplinit rolul. Când tot ce putea fi ars arse, focul s-a stins. El a încetat de mult să mai ardă, dar are efecte veșnice. Acesta este senul în care cetățile au suferit „pedeapsa unui foc veșnic”.

Iuda 1:8

8. Oamenii aceștia târâți de visările lor. [„Acești oameni, cu vise murdare”, KJV]. Literal, „aceștia care visează”, adică învățătorii mincinoși. Cei care au tradus KJV au adăugat cuvântul „murdare” pe temeiul cuvintelor care urmează, „își pângăresc la fel trupul”. Totuși, cuvântul „visări” poate să facă referire la pretenția acestor învățători, de a fi profeti, și la activitățile lor în acest sens.

Pângăresc ... trupul. Compară cu exprimarea „umblă poftind trupul altuia” (2 Petru 2,10).

La fel. Sau „cu toate acestea, la fel”, arătând că, în ciuda exemplului teribil al sodomiților, acești învățători mincinoși stăruiau pe aceeași cale.

Nesocotesc stăpânirea. Vezi comentariul de la 2 Petru 2,10. Iuda folosește un verb diferit (atheteo, „a anula”, „a lepăda”), dar același substantiv, kuriotes, tradus „stăpânire”.

Batjocoresc dregătoriile. Vezi comentariul de la 2 Petru 2,10.

Iuda 1:9

9. Arhanghelul. Gr. archaggelos (vezi comentariul de la 1 Tesaloniceni 4,16). Îngerii sunt ființe create, iar Hristos este Creatorul (vezi Coloseni 1,16.17). Hristos este Dumnezeu adevărat (vezi Vol. V, p. 917; vezi comentariul de la Ioan 1,1–3), iar îngerilor li se poruncește să I se închine (vezi comentariul de la Evrei 1,3–8. 13.14).

Mihail. Comentariul acesta susține că „Mihail” este un nume al lui Hristos (vezi comentariul de la Daniel 10,13; 1 Tesaloniceni 4,16; Apocalipsa 12,7); nu îngerul cel mai important, ci Domnul îngerilor.

Când Se împotriva. Petru nu face referire la același incident pe care îl menționează acum Iuda (vezi comentariul de la 2 Petru 2,11), ci vorbește despre comportamentul circumspect pe care îl au îngerii în prezența Domnului. Iuda e mai specific, dând aici exemplul întâlnirii personale dintre Mihail și Diavolul.

Diavolului. Gr. diabolos (vezi comentariul de la Matei 4,1; Efeseni 4,27).

Trupul lui Moise. În afară de cele povestite aici de Iuda, unica referire biblică cu privire la înmormântarea lui Moise se găsește la Deuteronom 34,5.6, unde se spune că Domnul l-a îngropat pe servul Său credincios și că oamenii nu au fost înștiințați de locul unde se afla mormântul lui. Aici Iuda arată că trupul mort a fost cauza unei dispute între Hristos și Satana. Din faptul că Moise a apărut împreună cu Ilie pe Muntele Schimbării la Față se poate trage concluzia că Domnul a câștigat în lupta cu Diavolul și l-a înviat pe Moise din mormântul său, făcându-l primul exemplu al puterii lui Hristos de a învia (vezi comentariul de la Deuteronom 34,6; Matei 17,3; vezi PP 478, 479).

Îndrăznit. Gr. tolmao, „a îndrăzni”, „a se încumeta”, „a avea curajul [să facă ceva]”. Nu-i stă în fire caracterului divin să batjocorească pe cineva, nici chiar pe Diavolul, iar Hristos nu a îndrăznit să facă ceva contrar naturii Sale și caracterului desăvârșit al lui Dumnezeu. Hristos nu ar fi rostit „împotriva lui [a diavolului] o judecată de ocară”, așa cum nu ar fi mințit sau furat. Satana este „pârâșul” (Apocalipsa 12,10; Zaharia 3,1.2), iar Hristos nu Se putea preta să folosească mijloacele lui Satana.

Să rostească. [„Să aducă”, KJV]. Sau „să pronunțe”.

Judecată de ocară. [„Învinuire injurioasă”, KJV]. Literal, „judecată defăimătoare”.

Domnul să te mustre. Compară cu Zaharia 3,2, când Domnul l-a mustrat pe Diavol. Nu poate exista o muștrare mai puternică decât cea a Domnului. Vezi comentariul de la 2 Petru 2,11.

Clement din Alexandria, Origen și Didim declară că Iuda 9 este un citat dintr-un pasaj din lucrarea pseudo-epigrafică The Assumption of Moses („Moartea lui Moise”) (vezi Vol. V, p. 89). Lucrarea aceasta este păstrată doar în fragmente, iar părțile existente nu conțin pasajul în discuție. Totuși, învățații sunt în general de acord că nu există motive pentru a pune la îndoială cuvintele acestor părinți bisericești. Faptul că Iuda citează din The Assumption of Moses („Moartea lui Moise”) nu înseamnă că această lucrare este inspirată. Dacă a citat din ea, Iuda nu a făcut altceva decât să se folosească de un anumit material cuprins în ea (vezi comentariul de la v. 14).

Iuda 1:10

10. Aceștia. Adică învățătorii mincinoși. Întregul verset este foarte asemănător cu pasajul paralel, 2 Petru 2,12 (vezi comentariul de acolo).

Iuda 1:11

11. Vai de ei! Vezi comentariul de la Matei 11,21; compară cu Apocalipsa 8,13. Exclamația lui Iuda îndreaptă atenția către rezultatele care vor veni cu siguranță asupra celor care urmează calea proorocilor

mincinoși.

Au urmat. Iuda putea să-și întemeieze judecata pe care o pronunță cu privire la acești învățători pe comportamentul lor anterior, deoarece ei urmaseră deja calea altor oameni nelegiuiți.

Cain. Iuda vorbise deja despre exemplul Israelului necredincios (v. 5), al îngerilor decăzuți (v. 6), și al Sodomei și Gomorei (v. 7). Acum el îi adaugă la această listă pe Cain, Balaam și Core, ilustrând prin șase exemple categoria căreia îi aparțineau învățătorii mincinoși. Numele lui Cain sugerează păcatul uciderii. Fără îndoială că Iuda are în minte această crimă atroce a lui Cain, deoarece faptele amăgitorilor aveau ca rezultat moartea spirituală.

S-au aruncat. [„Au alergat cu lăcomie”, KJV]. Gr. ekcheo, „a vărsă”, sugerând aici că învățătorii s-au datat cu nesăbuintă la păcatul lui Balaam.

Rătăcirea lui Balaam. Petru declară că învățătorii mincinoși „au urmat (plano) calea lui Balaam”, în timp ce Iuda spune că ei „s-au aruncat în rătăcirea (plane) lui Balaam”. Folosind cuvinte foarte apropiate, cei doi scriitori exprimă idei similare. În ce privește analogia dintre Balaam și învățătorii mincinoși, vezi comentariul de la 2 Petru 2,15.

Răscoală. Gr. antilogia, „contradicție”, de unde „opoziție”, sau, în cazul acesta, „răscoală”.

Core. Core, Datan și Abiram s-au răsculat împotriva lui Moise, care era rânduit de Dumnezeu, și au dat naștere la o răscoală în tabăra lui Israel. Iuda spune că și învățătorii mincinoși s-au răsculat împotriva autorității. Drept urmare, ei vor pieri la fel de sigur ca și Core și tovarășii lui, din cauza păcatului lor (vezi comentariul de la Numeri 16,1–35).

Iuda 1:12

12. Stânci ascunse. [„Pete”, KJV]. Mai degrabă „stânci ascunse”, o metaforă care-i descrie pe cei care le pricinuesc altora naufragiu.

Mesele ... de dragoste. Vezi comentariul de la 2 Petru 2,13.

Se ospătează. Literal, „se păstoresc”, adică se îngrijesc în mod egoist de propriile lor interese, în dauna altora. Ei urmează această cale „fără rușine”, adică fără frică de Dumnezeu, cu neobrăzare. În versetul acesta Iuda folosește trei cuvinte grecești care încep cu a, care înseamnă „fără” – aphobos, „fără rușine”, anudroi, „fără apă”, akarpa, „fără rod” (vezi comentariul de mai jos).

Nori. Iuda continuă lista metaforelor, pe care a început-o când i-a numit pe învățători „stânci ascunse la mesele voastre”. El adaugă alte patru cuvinte de comparație – „nori”, „pomi”, „valuri” și „stele”. Cuvintele „nori fără apă” sugerează că, la fel ca norii care nu udă pământul uscat, acești învățători nu împlinesc făgăduința ploii spirituale. În acest sens sunt ei înșelători, dezamăgindu-i pe cei care așteaptă de la ei înviore spirituală.

Mânați. Mai degrabă „purtați pe sus”, ca norii care trec fără a vărsa din apa lor.

Pomi tomnatici fără rod. [„Pomi a căror roadă se usucă”, KJV]. Sau „pomi tomnatici” (RSV). Toamna este timpul când se așteaptă roadele, dar acești prooroci mincinoși sunt „fără rod” (vezi comentariul de la 2 Petru 1,8).

De două ori morți. „Pomii” nu doar că sunt lipsiți de rod, dar au fost și dezlădăcinați. La fel, învățătorii mincinoși la care se face referire fuseseră înainte morți în păcat, iar acum s-au reîntors la acea stare spirituală.

Dezlădăcinați. [„Smulși din rădăcină”, KJV]. Nici chiar un pom viu n-ar putea să supraviețuiască unui asemenea tratament. Învățătorii mincinoși nu au rămas prinși de Hristos. Ei nu au „rădăcina și temelie pusă în dragoste” (Efeseni 3,17), ci în egoism.

Iuda 1:13

13. Valuri înfuriate. [„Valuri violente”, KJV]. Sau „valuri nedomolite”, referindu-se la pasiunile nestăpânite ale învățătorilor apostaziați.

Își spumegă rușinile. Așa cum marea își adună spuma pe valuri, tot așa învățătorii își arată poftele lor rușinoase, fiind văzute de toți. Forma de plural, „rușinile”, face referire la toate obiceiurile urâte ale învățătorilor mincinoși.

Stele rătăcitoare. Stelele stabile sunt de ajutor pentru navigație, dar stelele căzătoare sau rătăcitoare, prin care poate Iuda vrea să spună „comete”, nu servesc la nimic util, neoferind nici lumină, nici călăuzire. Tot așa, acești învățători mincinoși, oricât ar părea ei de strălucitori, nu ajută pe nimeni să facă progrese în drumul lor către cer.

Cărora le este păstrată negura întunericului pentru vecie. Expresia de aici apare și la 2 Petru 2,17 (vezi comentariul de acolo). După cum meteoriții, care strălucesc pe cerul întunecat și apoi se afundă în întuneric, sunt pe veci pierduți pentru privirea omenească, tot așa amăgitorii, după puțină popularitate, vor dispărea.

Iuda 1:14

14. Și ... Enoh. Referirea la Enoh și la citatul din profeția sa a iscat multă discuție. Comentarii sunt în general de acord că pe la mijlocul sec. I î.Hr. cartea pseudo-epigrafică, numită 1 Enoh, circula printre iudei (vezi Vol. V, pp. 87, 88). În cap. 1,9 din această lucrare necanonică se zice astfel: „Și iată! El vine cu zeci de mii din sfinții Săi ca să-i judece pe toți și să nimicească pe cei care nu se tem de Dumnezeu; și să convingă toată firea de toate faptele neevlavioase pe care le-a comis și de toate lucrurile grave pe care păcătoșii neevlavioși le-au rostit împotriva Lui” (R. H. Charles, *The Apocrypha and Pseudepigrapha of the Old Testament*, vol. 2, p. 189).

În general se crede că Iuda a citat din această lucrare necanonică, deși unii susțin tocmai contrariul. Iuda a citat din 1 Enoh doar mântat de Duhul Sfânt.

Al șaptelea patriarh de la Adam. [„Al șaptelea de la Adam”, KJV]. În 1 Enoh 60,8 de asemenea se spune că acest patriarh a fost al șaptelea de la Adam. În Genesa 5,4–20 este trasată următoarea descendență: Adam, Set, Enos, Cainan, Mahalaleel, Iared și Enoh. Enoh este al șaptelea din acest șir, începând de la Adam inclusiv, conform unei metode antice bine statornicite, numită „calcularea inclusivă” (vezi Vol. II, pp. 136, 137). În terminologia modernă, el ar fi al șaselea de la Adam.

A venit Domnul. [„Domnul vine”, KJV]. Literal, „a venit Domnul”, fiind folosit timpul trecut din cauza certitudinii împlinirii profeției. În epistola lui Petru, după ce sunt descriși învățătorii mincinoși și este prezisă soarta lor, cea mai mare parte a capitolului al treilea (2 Petru 3) vorbește despre revenirea Domnului. Iuda se mulțumește cu o scurtă aluzie, care constă în întregime dintr-un citat din profeția lui Enoh (Iuda 14, 15), poate pentru că dorea să-și păstreze scrisoarea (vezi comentariul de la v. 3) într-un cadru restrâns. Atât Petru cât și Iuda consideră că venirea Domnului are legătură cu învățătorii neevlavioși, Iuda punând un accent mai mare pe judecata amăgitorilor.

Zecile de mii. Literal, „în sfintele Sale miriade”, adică în mijlocul sfințelor Sale miriade. De la cuvântul tradus „zecile de mii” (muriades) vine cuvântul nostru „miriade” (vezi comentariul de la Luca 12,1).

Sfinți. Nu e sigur dacă Iuda se referă aici la vasta oștire a sfinților îngeri care îl va însoți pe Hristos când va reveni pe pământ (vezi comentariul de la Daniel 7,10; Matei 25,31; 1 Tesaloniceni 3,13) sau la cei răscumparați care vor coborî cu El la sfârșitul celor 1000 de ani (vezi comentariul de la Apocalipsa 20,4–9).

Iuda 1:15

15. Judecată. Gr. krisis (vezi comentariul de la 2 Petru 2,4). Hristos vine să rostească judecata asupra tuturor oamenilor, dintre care unii vor fi mântuiți, iar alții pierduți (vezi comentariul de la Ioan 3,17; 5,22.27).

Să încredințeze. Vezi comentariul de la Ioan 8,46; 16,8.

Pe toți cei nelegiuți. Literal, „toți nelegiuții”. În ce privește cuvântul „nelegiuți” (asebeis), vezi comentariul de la v. 4. Faptul că adjectivul „nelegiuit” apare de patru ori în acest verset, arată natura stricată a învățătorilor din v. 4 și atrage atenția asupra certitudinii pedepsirii lor.

Cuvinte de ocară. [„Vorbirea aspră”, KJV]. Mai bine, „lucruri grave”. Păcătoșii au rostit întotdeauna cuvinte de ocară cu privire la Dumnezeu și la Hristos, ca scuză pentru propria lor păcătoșenie și pentru a submina din înțelepciunea și dreptatea Domnului. La judecata finală aceste acuzații vor primi răspuns și răsplată.

Iuda 1:16

16. Ei sunt. Iuda se întoarce acum la discuția cu privire la învățătorii mincinoși (compară cu v. 12; 2 Petru 2,17), sugerând că ei sunt incluși între cei cu privire la care profeția declară că sunt „nelegiuți”.

Cârtitori. Gr. goggustai, „nemulțumitori”, de la gogguzo, un cuvânt onomatopeic (pronunțat „gongudzo”), „a fi nemulțumit”, „a cârti”. Vezi comentariul de la 1 Petru 4,9.

Nemulțumiți. [„Care se plâng”, KJV]. Adică cei nemulțumiți cu soarta lor și care în consecință murmură împotriva lui Dumnezeu.

După poftetele lor. Vezi comentariul de la 2 Petru 3,3.

Vorbe trufașe. [„Cuvinte bombastice”, KJV]. Gr. huperogka (vezi comentariul de la 2 Petru 2,18).

Slăvesc pe oameni. Literal, „admiră fețele”, adică privesc la fața oamenilor, contrar eticii creștine (vezi comentariul de la Iacov 2,1). Învățătorii falși erau morți din punct de vedere moral și nu se sfiau să folosească flatarea în interes personal. Nimeni nu trebuie aibă încredere în astfel de oameni, iar Iuda era atent să avertizeze pe cititori cu privire la înșelăciunile lor.

Iuda 1:17

17. Dar voi, preaiubiților. [„Dar, iubiților”, KJV]. Literal, „Dar voi, preaiubiților”, cu accentul pe pronumele „voi”, pentru a face deosebire între creștinul credincios și cel nemulțumitor.

Aduceți-vă aminte. A uita ceea ce spusese apostolii avea să-i facă pe credincioși susceptibili la învățăturile amăgitoare ale vrăjmașului și să-i ducă la apostazie.

Vorbele vestite mai dinainte. Deși aceste cuvinte ar putea fi o aluzie la învățăturile orale, nu le exclud pe cele scrise. Fără îndoială că cea mai mare parte din cele scrise de apostoli fuseseră mai întâi expuse oral.

Apostolii. Cuvântul acesta îi include probabil pe Pavel și pe principalii săi tovarăși (vezi comentariul de la Faptele Apostolilor 1,2; 1 Tesaloniceni 2,6). Pentru a-și sprijini afirmațiile, apostolii, la rândul lor, apelau la învățătura Domnului și la Vechiul Testament (vezi comentariul de la 2 Petru 3,2).

Iuda 1:18

18. Vă spuneau. Nu e sigur dacă aici Iuda face aluzie la 2 Petru 3,3 sau la vreo altă sursă. Unii susțin că atât Iuda cât și Petru citează dintr-o profeție mai veche, bine cunoscută pe atunci. Alții consideră că aceste cuvinte ale lui Iuda sunt un citat aproape literal din 2 Petru 3:3, prezentând următoarele raționamente în sprijinul opiniei lor: (1) Iuda declară că le reamintea cititorilor săi „vorbele vestite mai dinainte de apostolii Domnului nostru Isus Hristos” (v. 17). (2) El citează apoi o profeție care se găsește numai în 2 Petru 3,3. (3) Pe de altă parte, Petru, deși se referă atât la învățătura Vechiului Testament cât și a Noului Testament (vezi comentariul de la 2 Petru 3,2), nu susține că citează, ci face pur și simplu o afirmație personală care e vrednică de încredere deoarece e bazată pe o instrucțiune anterioară, inspirată și e în armonie cu ea (vezi comentariul de la v. 3). Unii consideră că aceasta este o dovadă că a doua epistolă a lui Petru a fost scrisă înainte de cea a lui Iuda (vezi Introducerea, cadrul istoric).

Oricum ar fi, Iuda le reamintește cititorilor despre faptul că apostolii preziseră că „în vremurile din urmă vor fi batjocoritori”, care, declară el (v. 4), deja s-au strecurat în biserică. Ioan de asemenea le reamintește cititorilor avertizarea care fusese făcută cu privire la antihrist (1 Ioan 2,18), și apoi adaugă: „Acum s-au ridicat mulți antihriști; prin aceasta cunoaștem că este ceasul de pe urmă” (vezi comentariul de la 1 Ioan 4,3; vezi Nota Suplimentară de la Romani 13).

Diferențele de exprimare dintre Iuda 18 și 2 Petru 3,3 vor fi arătate în continuare, dar ideea celor două pasaje este aceeași (vezi comentariul de la 2 Petru 3,3).

În vremurile din urmă. Petru zice „în zilele din urmă” (2 Petru 3:3).

Vor fi. Petru zice: „vor veni” (2 Petru 3:3).

Batjocoritori. La fel ca în 2 Petru 3:3.

Care vor trăi. Sau „trăiesc”, la fel ca în 2 Petru 3:3.

După poftele lor nelegiuite. Sau „după poftele nelegiuirii lor”, adică sub îndemnul poftelor care se ivesc din practicile lor neevlavioase. Petru vorbește numai de „poftele lor” și nu se referă la obârșia sau la natura lor.

Iuda 1:19

19. Ei sunt. În grecește sunt aceleași cuvinte ca în v. 16.

Dau naștere la dezbinare. [„Se despart”, KJV]. Sau „fac despărțiri”, adică, urmărind propriile lor scopuri, produc dezbinare în biserică. Cel care nutrește ambiții nelegiuite nu prea are cum să-și împlinească planurile într-o biserică unită. De aceea, el caută ocazii să dea naștere la dezbinări printre membri. Adevărata viață spirituală dispare atunci când apare dezbinarea (compară cu 1 Corinteni 1,10–13).

Oameni supuși poftelor firii. [„Oameni senzuali”, KJV]. Gr. psuchikoi (vezi comentariul de la 1 Corinteni 15,44; Iacov 3,15). Psuchikoi stă în opoziție cu specificarea „n-au Duhul”, adică sunt oameni nespirtuali.

Duhul. Literal, „Duh”. E posibil să interpretăm cuvintele lui Iuda, „n-au Duhul”, ca „nu au viață spirituală”, în acord cu ideea anterioară, a nespirtualității învățătorilor mincinoși. Dar ținând cont că în v. 20 se vorbește de Duhul Sfânt, este probabil că Iuda se gândește aici tot la Duhul Sfânt. Cu siguranță că cei care produc dezbinări în biserică și sunt nespirtuali nu au cum să fie stăpâniți de Duhul Sfânt.

Iuda 1:20

20. Dar voi, preaiubiților. Ca în traducerea literală a v. 17 (vezi comentariul de acolo), aici fiind subliniată deosebirea dintre adevărații credincioși și cei care dezbină biserică.

Zidiți-vă. Iuda îi îndeamnă pe cititori să-și zidească credința ca o apărare împotriva amăgitorilor, care fuseseră foarte activi în a-și distruge propria viață, dar și pe a altora. În ce privește imaginea sugerată prin cuvântul „zidiți-vă”, vezi comentariul de la Faptele Apostolilor 9,31; 20,32; compară cu cel de la 1 Petru 2,5.

Pe credința voastră preasfântă. Sau „prin credința voastră preasfântă”, adică tot ce biserică învață cu privire la Hristos. Pavel vorbește despre zidirea pe temelia apostolilor, a profeților și a lui Isus Hristos (Efeseni 2,20), și e probabil ca Iuda să se fi gândit la același lucru. Cu greu ar fi putut credința personală a cuiva în Isus Hristos să fie numită „preasfântă”.

Rugați-vă prin Duhul Sfânt. Adică să se roage în conformitate cu instrucțiunile Duhului Sfânt și cu ajutorul Său (vezi comentariul de la Faptele Apostolilor 9,31; Efeseni 6,18). În ce privește valoarea spirituală a rugăciunii, vezi comentariul de la Luca 18,1.

Iuda 1:21

21. Țineți-vă. Deși creștinii sunt „păziți de puterea lui Dumnezeu” (1 Petru 1,5; vezi comentariul de la Ioan 17,11), ei trebuie să se ferească de rău și să rămână în sfera influențelor bune (vezi comentariul de la 1 Timotei 5,22; Iacov 1,27; 1 Ioan 5,18.21).

În dragostea lui Dumnezeu. Adică în sfera iubirii lui Dumnezeu pentru oameni. Cei care se depărtează de iubirea ocrotitoare a lui Dumnezeu, așa cum făcuseră învățătorii mincinoși, nu se pot aștepta să fie ocrotiți de rău. În ce privește iubirea lui Dumnezeu, vezi comentariul de la Romani 5,5; 1 Corinteni 13,1.

Așteptați. Gr. *prosdéchomai*, „a aștepta” (vezi comentariul de la Tit 2,13). Vezi și comentariul de la 2 Petru 3,12.

Îndurarea Domnului nostru. Scriptura vorbește despre îndurarea lui Dumnezeu (vezi comentariul de la Efeseni 2,4; 1 Petru 1,3), dar Hristos, fiind de aceeași natură ca Tatăl, este la fel de îndurător. Atributul acesta, de care depinde viitorul nostru, își va afla culmea împlinirii la a doua venire, când Domnul Se va întoarce pentru a-i răscumpăra pe cei care au acceptat viața veșnică, oferită prin îndurarea Sa. Creștinul așteaptă cu nerăbdare această împlinire.

Iuda 1:22

22. Muștrați. [„Pentru unii să aveți milă”, KJV]. Pot fi citate dovezi textuale pentru exprimarea „pe unii muștrați-i”. Acceptând exprimarea sugerată mai jos, la „cei ce se despart”, am putea citi aici, „pe unii muștrați-i”, sau „pe unii convingeți-i”.

Cei ce se despart. Dovezile textuale favorizează exprimarea „cei ce se îndoiesc”, sau „cei care sunt certăreți”.

Iuda 1:23

23. Căutați să mântuiți pe unii ... cu frică. Textul de aici este la fel nesigur (vezi comentariul de la v. 22), dar e clar că Iuda îi îndeamnă pe cititori să lucreze în favoarea altora. De asemenea, ei trebuie să fie fără încetare motivați de soarta care-i așteaptă pe cei nelegiuți și să recunoască incapacitatea de a-și îndeplini singuri responsabilitatea.

Smulgându-i. Gr. *harpazo* (vezi comentariul de la Filipeni 2,6).

Foc. Se poate ca această figură de stil să fie sugerată de referirea pe care Iuda o făcuse deja la focul de care au avut parte Sodoma și Gomora (v. 7), Core și adepții săi (v. 11; compară cu Numeri 16,35). O figură asemănătoare e folosită în Amos 4,11; Zaharia 3,2.

Urând. Acest cuvânt sugerează scârba pe care o simte creștinul față de necazurile cauzate de păcat, chiar și în timp ce se îngrijește, cu dragoste, de victimele păcatului.

Cămașa. [„Haina”, KJV]. Gr. *chiton*, veșmântul purtat direct pe piele (vezi comentariul de la Matei 5,40) și care era cel mai probabil să fie contaminată de bolile contagioase.

Mânjită de carne. S-ar putea ca Iuda să se fi gândit la lepră, boală despre care de obicei se credea că preînchipuia păcatul (compară cu DA 266), sau la „carne” simbol, al dorințelor păcătoase ale omului (vezi comentariul de la Romani 6,19; 8,3–5). Figura aceasta de stil îndreaptă atenția către scârba pe care omul pocăit o simte față de toate formele păcatului.

Iuda 1:24

24. Iar. [„Acum”, KJV]. Încheindu-și scrisoarea, Iuda îi lasă la o parte pe învățătorii mincinoși și prototipurile lor și le îndreaptă cititorilor atenția către slava de nespus a Domnului. Doxologia aceasta seamănă bine cu cea din Romani 16,25–27 (vezi comentariul de acolo).

Aceluia care poate. Aceleași cuvinte grecești sunt traduse cu „Aceluia care poate să vă întărească” [„Aceluia care are puterea”] în Romani 16,25 (vezi comentariul de acolo și de la Efeseni 3,20).

Să vă păzească. O imagine vie a grijii statornice a Domnului pentru copiii Săi.

De orice cădere. [„De cădere”, KJV]. Acela care acceptă paza lui Dumnezeu poate trăi fără păcat (vezi comentariul de la 1 Ioan 3,6.9).

Să vă facă să vă înfățișați. [„Să vă înfățișeze”, KJV]. Punctul culminant al grijii lui Dumnezeu de a-l păzi pe credincios va fi atunci când acesta va sta fără de teamă în prezența divină, în ziua judecății (vezi comentariul de la 1 Ioan 2,28). Prin harul lui Hristos creștinul trăiește cu încredere în puterea lui Dumnezeu de a-l feri să nu cadă în păcat și de a-l face în stare ca într-o zi să stea în prezența lui Dumnezeu fără prihană și fără a se rușina de ceva.

Fără prihană. [„Fără pată”, KJV]. Gr. amomoi (vezi comentariul de la Efeseni 1,4).

Plini de bucurie. Adică o bucurie atât de mare încât nu poate fi exprimată de cuvintele omenești. Minte nu reușește să descrie bucuria care va umple inima credinciosului când în cele din urmă va sta în fața tronului lui Dumnezeu.

Înainte slavei Sale. Proba finală a neprihănirii este capacitatea de a sta înaintea lui Dumnezeu, care locuiește „într-o lumină de care nu te poți apropia” (1 Timotei 6,16). Scopul Evangheliei este să-i pregătească pe oameni pentru acea experiență (Coloseni 1,22). În ce privește „slava” (doxa), vezi comentariul de la Ioan 1,14; Romani 3,23.

Iuda 1:25

25. Singurului Dumnezeu. [„Singurului Dumnezeu înțelept”, KJV]. Dovezile textuale favorizează exprimarea „singurului Dumnezeu”. Astfel, este accentuată unicitatea lui Dumnezeu (vezi comentariul de la Ioan 5,44; compară-l cu cel de la Romani 16,27; 1 Timotei 1,17).

Mântuitorul nostru. Dovezile textuale favorizează includerea cuvintelor „prin Isus Hristos Domnul nostru” (care apar în traducerea Cornilescu) după cuvintele „Mântuitorul nostru” (compară cu Romani 6,27). Pentru titlul „Mântuitor”, aplicat Tatălui, vezi comentariul de la Luca 1,47; 1 Timotei 1,1; 4,10.

Să fie slavă. Uimit peste măsură față de infinita măreție și bunătate a lui Dumnezeu, Iuda Îi atribuie Lui toată slava și măreția. Pentru cuvântul „slavă” (doxa), vezi comentariul de la Ioan 1,14; Romani 3,23.

Măreție. Gr. megalosune (vezi comentariul de la Evrei 1,3).

Putere. Gr. exousia, „autoritate” (vezi comentariul de la Matei 10,1; Marcu 2,10).

Stăpânire. Gr. kratos, tradus și „putere” (vezi comentariul de la Efeseni 1,19).

Acum și în veci. Literal, „acum și în toți vecii”. Dovezile textuale atestă includerea cuvintelor „înainte de toată veșnicia” sau „înainte de tot timpul” (pro pantos tou aionos) înainte de expresia „acum și în veci”. În felul acesta Iuda mărturisește despre pre existența și veșnicia lui Isus Hristos, prin care Tatăl a primit, primește și va primi slavă, măreție, putere și stăpânire. A fost din totdeauna sarcina Mântuitorului aceea de a-L proslăvi pe Tatăl (Ioan 17,1–5), și va continua lucrarea aceasta de-a lungul veșniciei.

Amin. Gr. amen (vezi comentariul de la Matei 5,18). Folosind aici acest cuvânt, Iuda poate sugera faptul că este de acord cu această laudă adusă lui Dumnezeu, sau poate își exprima dorința ca cititorii să fie feriți de cădere, pentru ca la rândul lor să se poată alătura la cântarea de laudă adresată Tatălui. Probabil că scriitorul intenționează ca acest „Amin” să se refere la ambele idei. Cu siguranță că epistola sa, așa scurtă cum este, trebuie să fi adus statornicie spirituală în viața acelor care au ascultat de ea.

COMENTARIILE LUI ELLEN G. WHITE

3 Ev 361; GC 51, 64, 298; MM 22; 5T 16, 525, 601; 8T 158, 198, 199, 211

4 1T 610

6 GC 548, 661

9 DA 421; EW 164; MB 57; PP 479; SR 173; TM 222, 249; 1T 626; 3T 220; 9T 239, 242

11 CS 139; PP 81

12 TM 81; 1T 527; 2T 376; 4T 335

13 1T 327, 414

14 PP 85; SR 58

14, 15 GC 299, 426, 548; GW 52; PP 86, 393; TM 230; 6T 392; 8T 330

16 1T 475

20 7T 22, 184

20, 21 SC 97

20–236T 280

21 CT 191; FE 267; 7T 201

21–23CT 253; 7T 268

22 MH 178; 4T 221

22, 23 COL 236; Ev 368; TM 123; 1T 382; 2T 220, 673; 3T 108, 270, 420; 5T 255

23 EW 120; 1T 152; 2T 504; 8T 18

24 DA 632; Ed 309; GC 646; MB 42; 8T 127